

VZPOMÍNKA NA JARO KŘIVOHLAVÉHO

Po Vánocích 27. prosince 2014 se završil velmi plodný život bratra Jaro Křivohlavého, život naplněný pilnou prací, ale především láskou a porozuměním pro druhé.

Jako přítel mých rodičů od mládežnických let, což snad ještě více platilo o jeho ženě Martě a mé mamince, se dost často objevoval u nás doma na návštěvě. Jak šel čas, byl hostem i v mé rodině a ve sborech, kde jsem sloužil. Čehož jsem využil i jako šéfredaktor časopisu BRÁNA, do kterého přispíval svými články a nakonec, před dvěma a půl lety, i rozhovorem, ze kterého připomenu něco, co už se tehdy do časopisu nevešlo.

Nejprve si ale připomeňme bratrův příběh díky knize novináře a publicisty Aleše Palána, která vyšla před šesti lety pod názvem Dvě lásky, rozumějme psychologie a křesťanská víra. V ní Jaro Křivohlavý představil celý svůj život.

Ke studiu psychologie se rozhodl už na gymnáziu. Fascinovalo jej, že je někdo schopen nahlédnout do druhého člověka. Do jakých hlubin se mu to podařilo, věděl nejlépe on sám. I když jeho bibliografie čítající přes čtyřicet titulů mnohé napovídá.

Čtenářům životopisného rozhovoru je dáno zakusit, jaké to je být jediným synem malíře pokojů. Spolu s autorem vzpomínek lze prožívat krásné chvíle dětských her na malém městě, studia na gymnasiu, lásku k hudbě atp. Zároveň však čtenáři okusí nesnadnou dobu obsazení Sudet, zatčení gestapem, uvěznění v terezínském koncentračním táboře, dřinu na kladenské šachtě, ale také Boží pomoc. Mnohé se samozřejmě dovědí o psychologii, které se Jaro Křivohlavý věnoval tak, aby z jeho práce vzešel užitek nejen pro odbornou, ale i laickou veřejnost. Nezapomenutelné je vyprávění o vztahu k manželce, k rodině a k církvi, zvláště pak ke sboru ČCE v Praze Braníku. Každá stránka je autentickým svědectvím o životnosti křesťanské víry. Jaro Křivohlavý si už jako student uvědomil, co v knize vyjádřil slovy: „Bylo mi jasné, že život, který mi křesťanství nabízí, má dobrý smysl a stojí za to žít. To pro mě bylo a dodnes je křesťanství. Platí zde poznatek Viktora E. Frankla, že opravdové štěstí je vedlejším produktem nadějného postupu na cestě k cíli. Nic hodnotnějšího jsem v životě nenašel nežli to, co přinesl Pán Ježíš Kristus, a stále to po celý život velice usilovně hledám.“

Jan Werich v jedné pohádce říká, že skoro každý stárnoucí mužský začíná psát své paměti, ale málokterý je dopíše. Jaro Křivohlavý to díky Aleši Palánovi stihnul, což je dobře.

Jaro Křivohlavý byl velmi ekumenický člověk, byl rád křesťanem, příslušnost k církvi byla pro něj až to druhé. Byl kdysi přiveden jako dítě do ČCE, které zůstal věrný až do smrti, ale v době nacistického Německa, když byl nasazen do dolů na Kladně, se velmi sblížil s Církví bratrskou, kterou díky tomu mohl dobře poznat. Proto jsme si při posledním rozhovoru povídali hlavně o naší církvi, přičemž mě zajímal jeho kritický pohled. Položil jsem mu mimo jiné i dvě otázky, které se do vydání nevešla, ale které jsou, jak soudím, moudře zodpovězeny:

Typickým znakem Církve bratrské byl důraz na kázeň, posvěcený život a vysokou morálku, což mnohdy zavánělo povinnou zbožností, co o ní soudíte?

Víra je svobodné, dobrovolné rozhodnutí. Jakmile se do ní vloží jakákoliv forma příkazu, nařízení a povinnosti, tak je to víře cizí. Jestliže mi např. Pán Bůh osobně říká, Járo, miluj bližního svého, znamená to pro mě také, abych ráno zatopil v kamnech a nenechal to dělat manželku. Dělán to s radostí. Ale jakmile mi někdo dá příkaz, ty musíš ráno vstávat a topit, tak budu celou svou bytostí proti.

Projevem náročné zbožnosti v církvi bývá paternalismus, tedy ochranitelství, v čem je oprávněný, jaké má meze a v čem je nebezpečný?

Oprávněný je v tom, že ukazuje, že by člověk měl mít jednoho Pána. Ale minus je v tom, že tím pánem (ochranitelem) jsem já, já kazatel nebo starší či člen sboru. U paternalismu hraje důležitou roli nedůvěra, že druzí lidé sami nedokáží křesťansky žít a nezvládnou to či ono, pokud se jim to nenařídí, a když nejsou kontrolováni...

Jako Křivohlavý také často přednášel nám kazatelům a vůbec na první mé pastorálce v roli kazatele, která se konala ještě na Valašsku na Velké Lhotě, mj. pověděl: „Nikdy bych nechtěl zažít to, když dědečkovi zemře babička.“ Vyjádřil nejen sílu dlouhotrvajícího vztahu, ale také slabost, křehkost lidí obecně, a také i tu svou. Pán Bůh mu toto přání splnil. A my se nyní modleme za sestru Martu, aby jí Pán Bůh dal sílu nést poslední úsek života bez svého manžela.

Bronislav Matulík

BIBLICKÉ VERŠE NA ROK 2015

Jednou z tradic, kterou ve sboru stále držíme, je silvestrovská volba novoročních biblických hesel na následující rok. Nelosujeme věštbu ani osud, ale verše z Bible, nad kterými přemýšlíme a modlíme se za Boží oslovení:

Sbor: *Přinášeje tedy skrze Ježíše stále oběť chvály Bohu; naše rty nechť vyznávají jeho jméno.* (Žd 13,15)

Celosborové staršovstvo: *Upněte se srdcem k Hospodinu a služte jenom jemu. On vás vysvobodí z rukou Pelištejců.* (1Sm 7,3)

Diakonie: *Usilujte o pokoj se všemi a o svatost, bez níž nikdo nespatří Pána.* (Žd 12,14)

Besídka: *Mějte se na pozoru, bděte, neboť nevíte, kdy ten čas přijde.* (Mk 13,33)

Dorost: *Hospodin bude bojovat za vás a vy budete mlčky přihlížet.* (Ex 14,14)

Mládež: *Hle, Bůh je má spása, doufám a jsem beze strachu.* (Iz 12,2)

Mladé rodiny: *Žádná zbraň vyrobená proti tobě se nesetká se zdarem.* (Iz 54,17)

Maminky I.: *Upněte se srdcem k Hospodinu a služte jenom jemu. On vás vysvobodí z rukou Pelištejců.* (1Sm 7,3)

Maminky II.: *Dodejte síly ochablým rukám, pevnosti kolenům klesajícím.* (Iz 35,3)

Pěvecký sbor: *U Boha je možné všechno.* (Mt 19,26)

Berounská stanice: *Doufejte v Hospodina věčně, neboť Hospodin, jen Hospodin je skála věků.* (Iz 26,4)

Berounské staršovstvo: *Hle, předkládám vám cestu života a cestu smrti.* (Jr 21,8)

Berounská diakonie – Dluhová poradna: *Pokořte se tedy pod mocnou ruku Boží, aby vás povýšil v ustanovený čas.* (1Pt 5,6)

Berounská besídka: *Půjdeš-li přes vody, já budu s tebou.* (Iz 43,2)

Berounský dorost: *Nauč mě plnit tvou vůli, vždyť jsi můj Bůh.* (Ž 143,10)

Berounský bohoslužebný chrámový sbor: *Bůh můj milosrdný jde přede mnou.* (Ž 59,11)

Berounská doprovodná skupinka: *Kdo v něho věří, nebude zahanben.* (Ř 10,11)

Děkujeme bratru Stanislavu Bartošovi za obrazy, které namaloval pro rok 2015 a bratru Adamu Wichterle za grafické zpracování a tisk.

Bronislav Matulík